

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

19. szám

Kiadó és lapfolyónos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy felelőre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő		Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút 38., I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

A munkanélküliek megsegítése

Evről-évre visszatérő téma, mely nemesak a mi szűkebb körünkben, de az egész sajtóban, a társadalmi és gazdasági életben, de a politika terén immár évek óta napirenden van. Valóságos világprobléma a munkanélküliség kérdése, melynek okait megsegítési módját nálunk illetékesebbek keresik tanulmányozzák, de eddig nem sok eredménnyel.

Ezúttal azonban nem az a célunk, hogy a munkanélküliség okaival és a velejáró társadalmi problémákkal foglalkozzunk. Adott helyzet áll előttünk.

Iparunk keretei az utolsó évek súlyos viszonyai folytán összezsugorodtak. Az egymásután megszűnő kávéházak gazdáival együtt kenyérelénné vált, annak személyzete, remény nélkül arra, hogy mód nyíljon újabb elhelyezkedésre. Csak kivételesen sikerül egyiknek másiknak új munkahelyet találni, de ez is azt jelenti, hogy valakinek a helye megürült, valaki az utcára került, a létszám nem változott.

Munkatársaink iránt érzett érzésünk és emberi kötelességérzetünk nem engedi, hogy e jelenség felett egyszerűen napirendre térjünk, de igyekeznünk kell módot találni arra, hogy a közelgő téli időszakban valamiképp elviselhető tegyünk a munkanélküliek helyzetét.

Kétféle eszköz áll rendelkezésünkre. Az egyik a kívánatosabb, a jobb: a munkaadalmak nyújtása. Tudjuk, hogy ezt kimondani könnyebb, mint megtenni. Mégis reá kell mutatnunk erre az évek során annyiszor ismertetett segítő módra. Ha a viszonyok inkább a létszám redukálását, mint új munkaerők beállítását teszik indokolttá, vannak munkaadalmak, amelyek még a mai viszonyok között is rendelkezésre állnak. Alig van alkalom, amikor kartársainkat a szabadnapok betartására, kisegítő munkaerők beállítására ne figyelmeztettük volna. Kívánatos és szükséges, ha egy hely megüresedik, arra lehetőleg esz ládfelettartó munkások állíttassanak be. A nők alkalmazására, azok munkaidéjére nézve előírt szabályok betartása esetén is alkalom nyílik néhány munkanélküli alkalmazására. Sajnos mindez csak sovány segítség, de mégis valami.

A segítség másik módja a munkanélküliek segélyezése. Alkalmunk volt a segélyezés minden módját kipróbálni. Éveken át, karácsonyi segélyekkel, pénzkiosztással igyekeztünk némi segítséget nyújtani, az eredmény bizony nagyon szomorú volt. Tisztelet a kivételnek, bizonyára voltak olyanok, akik a kapott összeget családjuknak juttatták, de számtalan esetet tapasztaltunk, amikor a nyújtott segély a legközelebbi koresmába vándorolt. Így a múlt években áttértünk az ebédjegy-kiosztásra, amikor egy egész téli időszakon át biztosítani tudtuk hetenként 100 ember meleg ebédjét. Szeretnénk volna többet is adni, de a rendelkezésre álló anyagi eszközök nem engedték. A demagóg agitáció ugyan az ipartestület az akcióját olybá igyekszik feltüntetni, mintha a a szükséges fővárostól ingyen kapott ebédjegyet osztottuk volna szét, holott a valóság az, hogy hétről-hétre a begyűjtött pénzért vettük a főváros ak-

ciójától a szükséges jegyeket.

Nagyon rossz szolgálatot tesznek a munkásaink, akik arra biztatják, hogy a meginduló gyűjtésben ne vegyenek részt, vagy saját körükben gyűjtsenek és az ily módon befolyt összegeket készpénzben osszák szét, mert az ingyenlevés, mint annyi minden más megalázó.

Ipartestületünket semmiféle kritika vagy igazítás nem gátolja meg abban, hogy a szokásos gyűjtést ez évben is megrendezzük.

Kérjük Kartársainkat, hogy mielőbb kezdjék meg a gyűjtést üzleteikben. Hívják fel alkalmazottaikat, hogy a gyűjtéshez, mely éhezők munkatársai sorsán van hivatva segíteni, saját viszonyaik szerint járuljanak hozzá. Ne üljenek fel a különböző jelszavaknak és mozgalmaknak, az éhes gyomor problémája semmiféle agitációra nem alkalmas. Nem kérdi honnan és hogyan, de enni akar!

Nehéz időkét élünk, mindenkinek megvan a maga gondjai. És mégis kérészóval fordulunk a kartársakhoz, jóérzésű munkásainkhoz: Segítsünk, de gyorsan!

A gyűjtés megindul, kérjük testületünk tagjait, kezdjék meg azt kivétel nélkül mindenütt és a gyűjtött összegeket juttassák el hetenként a testület irodájába.

Mészáros Győző.

Rendelettervezet az üzletbérek leszállításáról

Kereskedelmi és ipari körökben már hosszú idő óta erőteljes akció folyik a műhely- és üzletbérek leszállítása ügyében. Az igazságügy-minisztérium most elkészítette a vonatkozó rendelettervezetet, mely szabályozza az üzletbérnek a viszonyokhoz mért megszabását. A rendeletben nemesak a bérek leszállításának esetei vannak felsorolva, hanem mód van arra is, hogy a bérbeadó adott esetekben béremelést igényelhesen. Az eljárás költségeit a kérelmező fél viseli s a különbözet 10 százalékát letétbe kell helyezni. A rendelettervezetet most megküldik hozzászólás végett az érdekképviseletnek is. Szövege a következő:

„1. §. Az üzletbér a következő feltételek együttes fennforgása esetén kívánhatja a bér leszállítását: 1. Amennyiben az üzlethelyiséget legalább 2 év óta bérlé. 2. A bérelt helyiség bére magasabb, mint az 1917 november 1. napján érvényben volt bér 80 százaléka. 3. A szerződés szerint járó bérnek továbbfizetése, a bérosszeg megállapítása óta bekövetkezett változások folytán a bérlő üzleti tevékenységét ellemlenné tenné, más helyiségbe pedig a bérnek a kibérelt helyiségben való folytatását ielleti szerződésnek hosszabb időre szóló hatályossága miatt nem költözhetik. 4. Az üzlet át-helyezése akár határozott, akár határozatlan időre kötött szerződés esetén a bérlőkre aránytalanul hátrányosabb helyzetet teremtené.

2. §. Megtagadhatja a bérbeadó a bérelés-lítást: 1. Ha bizonyítani tudja, hogy a hasonló üzlethelyiségek átlagos bérénel nem magasabb a bér. 2. hogy a folyamodó kistájergerolta saját elődjét. Ez a megtagadás ok 5 évi bérleti idő-tartam után nem érvényesíthető.

3. §. A bérbeadó béremelési igénye csak hosszabb lejáratú szerződéseknél igényelhető. Kívánhatja a bérbeadó, ha igazolni tudja, hogy

a viszonyok annyira változtak, hogy a bérlő a megállapított bér fizetése révén aránytalan nyereséghez juthat és ha bizonyítani tudja, hogy a bérosszeg a hasonló értékű helyiségek átlagos bérénel alacsonyabb.

4. §. A bérelésállítás az 1917 november 1. napján érvényben volt bérnek legfeljebb 80 százalékáig történhetik, de ha a hasonló helyi-ségek bére ennél magasabb, úgy csak az átlagos bér mértékéig. A béremelés legfeljebb csak a hasonló üzletek átlagos bérének növíójáig történhetik.

5. §. A bíróság megállapított felemelt vagy leszállított bér egy évig érvényes.

6. §. Az eljárások peres költségeit és külön-díját mindig a kérelmet előterjesztő fél fedezi, kivéve azt az esetet, ha az igény szembeszö-kölen világos és helytálló és ha azt a másik fél-nek nyilvánvalóan tudnia kellett volna. Ezt a költséget csak abban az esetben lehet érvénye-síteni, ha a bírói ítélet erre külön is kiterjesz-kezik.

7. §. A különdíj az igényelt differencia (akár felemelés, akár leszállításnál) 10 százaléka, mely összeg az eljárás megindításánál letétbe helyezendő.

8. §. Az 1917. évi november 1-i bér átszámí-tásának kulcsa: 1 aranykorona annyi, mint 1 pengő 16 fillér.

Ha a rendelettervezetet alapos vizsgálat tár-gyává tesszük, eszünkbe jut a régi közmondás, hogy „vajudtak a hegyek és megszületett egy kis ember”.

Évek hosszú küzdelmének eredménye ez a rendelettervezet, történt valami, mert meg-ígérték, de nem azért, hogy a bajokon gyöke-resen segítsenek. Igaz, hogy hova-tovább nem lesz, akin segíteni lehetne, a bezárt és üresen álló helyiségek hosszú sora, melyeknek száma még mindig nő, feleslegessé tesz minden ren-deletet.

A tervezet alapvető hibája, hogy az 1917. évi november 1-én érvényben volt bérnek 80 szá-zalékát fogadja el, minimálisan megszabandó mértékül. Ez egyáltalán nem lehet irányadó, mert különösen a hosszabb időre kötött szerző-déseknél, amelyek 1917 év előtt kötettek meg, már ebben az időpontban olyan bérek állapí-tattak meg, amelyeket ma elviselni nem lehet. Különben is az 1917. évi viszonyok, különösen iparunk szempontjából nem lehetnek irány-adóak. Bár még a háború tartott, meg volt Nagy-Magyarország, sőt a monarchia, a csapatfel-vonulások, szabadságok, háborús konjunktú-rák, minden nehézség ellenére forgalmat je-lentettek úgy, hogy a kávéházak bevételei át-lagban egyensúlyban voltak a házbérekkel.

Ha ezt nem is mondhatjuk el minden egyes üzletről, kétségtelen, hogy a bevétel és a házbér aránya tőrhetőbb volt. Régi gyakorlati elv volt, hogy a kávéházak maximális bére a bruttó forgalom 10 százalékat nem haladhatja meg. Ha az 1917. évi bruttó forgalmat üzle-teink ma forgalmával hasonlítjuk össze, na-gyon optimistán számunk, ha ezt az akkori-nak 50 százaléka becsüljük. Ez azt jelentené, hogyha időközben semmiféle béremelés nem történt volna, a 10 százalékos bér ma 20 szá-zalék. Pedig történtek emelések, kiadósan! Meg-állapítottuk, hogy ma vannak a bruttó bevétel 20—25, sőt 30 százalékat meghaladó bérek, de ott is, ahol a háztulajdonosok megértést tanú-sítva mérsékléseket engedélyeztek, e mérsék-

SABOL a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít! **SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!** SABOL rova szaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

Előjárósági ülés

1932 szeptember 23.

Az őszi szezon beálltával az ipartestület előjárósága is újra megkezdte a nyári szünet által félbeszakított munkásságát.

Az előjárósági ülésen résztvettek: *Mészáros Győző* elnök, *dr. Hügel Jenő* iparhatósági biztos, *Marton József* tanonciskolai igazgató, *Steuer Marcel*, *Gál Arnold*, *Szabó Sámuel* alelnökök, *dr. Strausz Vilmos* ellenőr, *Gerő Aron*, *Hajós Samu*, *Horti Károly*, *Katona István*, *Klauber József*, *Lissauer Gyula*, *Ottó Dezső*, *Propper Márton*, *Rónai Miklós*, *Tarján Vilmos*, *Bauer György* és *Reiner István* előjárósági és számvizsgáló-bizottsági tagok, *dr. Havas Nándor* főtitkár.

Elnök az előjárósági ülését megnyitva, bejelenti *Freireisz Antal* előjárósági tag kimetését, majd az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Horti Károly* és *Rónai Miklós* előjárósági tagokat kéri fel.

Az 1932 július 28-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül helyben hagyott.

Ezután *Csernak István* és *Kornreich Márton* tanoncidejüket kitöltött tanoncok felszabadítása következett, kikhez

Hügel Jenő iparhatósági biztos intézett hazafias lelkesedéstől áthatott buzdító szavakat és nekik a munkakönyvet átadta, majd

Mészáros Győző elnök figyelmeztette az új segédeket tanítómestereik, tanáraik és iparuknak tartozó kötelezettségeikre.

Napirend előtt

Tarján Vilmos kért szót és sajnálattal mutatott rá az iparban mutatkozó visszaesésekre. A szezon kezdetén vagyunk és máris oly jelenségeket tapasztalhatunk, amelyek felett szó nélkül nem haladhatunk el. Nem akar személyeket említeni, de sajnálattal látja, hogy egyes kartársak ingyen adják vendégeiknek a kártyát. Ezt súlyosbítja az, hogy a kártya bélyegilletéket újabb felemelték, ami a szoldi üzemek terhére fokozza. Ez ellen védekezniük kell. Nem tűrhetjük tetlenül, hogy ily módon akarják a vendégeket egymástól elcsábítani.

A kávé árát a kávévám emelése ellenére emelni nem bírjuk. Ma indokolt lenne a kártya árának emelése, nem hogy ingyen adjuk. Kéri az előjáróságot és az elnököt, hogy ebben a kérdésben erőlyesen járjon el. De itt van a fővárosi vigalmi adó osztálya, amelynek figyelmébe fel kellene hívni arra, hogy ezek az üzemek nem fizetnek vigalmi adót. Ezeknek az adókat fel kellene emelni abban az arányban, minő fogyasztásuk van. Ha az ilyen akció eredményre vezet, akkor gondolkodóba fogja ejteni azokat, akik ezt a dumpingszerű dolgot csinálják.

Elnök mielőtt e kérdésben a vitát megnyitná, egyes jelenségekre kíván rámutatni. Ma már odajutottunk, hogy nemcsak az árak lecsökkentése általános tünet, nem elég, hogy egyes üzemek 4-5 féle menüt adnak az önköltséget sem fedező áron, de egyesek valósággal harakirit követnek el önmagukon és lerontják az ipar boldogulási lehetőségeit. Sajnos ebben a kérdésben a mi erőnk gyöngék. Amikor a multban ily jelenségek fordultak elő a kamara zsűrijéhez fordultunk, ahol nem kaptunk kielégítő döntést. Felhívtuk a jelenségekre a székesfőváros illetékes osztályaink figyelmét, de kevés eredménnyel. Apáinktól tanultuk, hogy a kártya és billiárd-bevételből kell a kávéházak házbérét fedezni, ma egyes kartársak e bevételről lemondanak. Ma már a tejesarnokok panaszojják egyes kávéházak konkurrenciáját. A fővárosi vigalmi adóosztály vezetőségét kívánja felkérni, hogy rajtaütészerűen ellenőrizze azokat az üzemeket, ahol ily jelenségek mutatkoznak. Ez mindenesetre kétélű fegyver, mert olyanokat is sujthat, akik üzletüket szabályosan vezetik. Sajnos azt halljuk, hogy a termelői helyzetét megkönnyítendő a borfogyasztási adót mérsékelni akarják, ezzel szemben felemelik az italmérsési illetéket, behozzák a szikvizadót és a pótdót felemelik.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Gál Arnold, minthogy a kamaránál és a városnál kellő eredmény nélkül jártunk el, forduljunk a bírósághoz, hogy állapítsa meg a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Gál Arnold, minthogy a kamaránál és a városnál kellő eredmény nélkül jártunk el, forduljunk a bírósághoz, hogy állapítsa meg a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

Reiner István a felhozottakhoz hozzáfűzi, hogy tudomása szerint vannak magánhelyek, amelyek bridge-szalónokkal kapcsolatosan uzsonnát és vacsorát adnak, vannak viszont kávéházak, ahol a bridge-szalón vezetője, mint üzletvezető szerepel és a szalón bevételei után esedékes vigalmi adót a kávéház átalányába tudják be. Ugy véli, ez adócsalás. Javasolja, hogy újból forduljanak a kereskedelmi és iparkamara zsűrijéhez és kellő felvilágosítás után, meg fogja állapítani a tisztességtelen versenyt.

lést értéktelenné tette a forgalom nap-nap melletti való esése. Az 1917. évi alap nem lehet helytálló, ehelyett talán szakmanként bizonyos százalékos kules lenne vendő.

A rendelet a bírói eljárás módját sem tartalmazza, nem mondja, hogy a panaszok elbírálása ülnökök, szakértők vagy csak bírósági személyek bevonásával történhetik.

Nincs benne utalás a bérlő kifejtett tevékenységének és magának az illető üzletnek értékelésére. Tudjuk, hogy a háztulajdonosok mindig szívesen adták ki helyiségeiket kávéházi célokra, mert ezek az üzemek a házbánlevő helyiségeknek nemcsak legértékesebb részeit vették igénybe, de azokat is, amelyeknek kevesebb az értéke. Viszont a bér az átlagnál magasabb lévén, a kávéházi bérlet a tulajdonos jövedelmét és az ingatlan értékét fokozta. Ezt a körülményt az adott esetek elbírálásánál figyelembe kell venni.

Súlyosnak és az eljárást szinte lehetetlenné tevőnek tartjuk a különdíj rendszerét, mely az igényelt differencia 10 százaléka. Ugy látjuk a rendelet szövegezője nem gondolt arra, hogy vannak üzemek, amelyek 20-30-40 és 50.000 pengős sőt ennél nagyobb béreket is fizetnek, amelyeknél nagy differenciák 10 és 20.000 pengős is merülhetnek fel. Ily esetben a mindennapi kenyér gondjaival küzdő és terheit alig viselni tudó bérlőt arra kötelezni, hogy az eljárás megindításánál százakait, sőt ezeket fizessen különdíj címen, körülbelül annyit, mintha egyszerűen megtiltának a keresletek benyújtását. Végre a béregyeztető bizottság nem lehet kinstári jövedelmforrás. Ez a rendelkezés mindenesetre a viszonyoknak megfelelően módosítandó lenne. Azt hisszük, a rendelet végleges szövegezése előtt jó lenne meghallgatni az érdekelteket és azt olyformában kiadni, hogy az valóban segítséget, nem pedig üres formalitást jelentsen.

Grüneck Gusztáv elhunyt

1852-1932.

Szeptember 18-án egy érdemes öreg férfiút kísértünk örök nyughelyére, ki egy hosszú, tisztességes életet állt iparunk érdekében munkája, aki ott állott a modern kávéipar bölcsőjénél, idejekorán megértette az idők szavát és tisztességes konzervatívizmussal vett részt abban a nagy átalakulásban, amelyen a mult század vége felé a kávéipar átment.

Meghalt *Grüneck Gusztáv* a mai Centrál-kávéház egykori tulajdonosa. *Mészáros Győző* köztisztviselőben álló elnökünk apósa. Egy ember halt meg, akinek ellenségei nem voltak, akit mindenki tisztelt és szeretett. Élete utolsó éveit iparától visszavonultan töltötte ugyan, de szeretett ipara iránti érdeklődése élete utolsó percéig sem szűnt meg. Hűségese neje oldalán megelégedéssel és örömmel látta, hogy gyermeke és üzemek sorsát oly kezébe tette le, melyeknek munkásságára mindenkor büszke volt, rajongással csüggött unokáin és egyetlen dédunokáján. Jóleső érzéssel látta azokat a közéleti és társadalmi sikereket, amelyet tanítványa, egyben veje minden irányban elért s amelynek első magvait ő hintette el.

Egy harmónikus, szép élet nyert halálával befejezést. Nagy és mérhetetlen a hozzátartozók és barátok gyászja, emlékezete nemcsak az ő szívükben fog élni, de iparunk legjobbjainak Pantheonjában is.

Az utóbbi hónapokban a korral járó gyengeség *Grüneck Gusztáv*ot lakásához kötötte. Mindjobban gyengült és nevének és családtagjainak önfeláldozó ápolása ellenére szeptember 17-én elhunyt.

A rákoskeresztúri izr. köztemetőben végbenem temetésén óriási tömeg vet részt. Nemcsak a kávéipartestület tagjai teljes számmal, az ismerősök és barátok nagy serege zsufozásig töltötték meg a szertartási termet. A virágokkal és koszorúkkal borított koporsó felett *Abrahamson Manó* főkantor a templomi karal végezte a gyászszertartás énekszót, majd *dr. Hevesi Simon* főrabbi mondott magasztaló beszédet a szertartás után. *Grüneck Gusztáv* életét mint családfelet, mint polgárt, mint iparúzóét. Rámutatott a kávéiparban kifejtett érdeme munkájára, amelynek nemcsak egyik vezetője volt, de annak vezetőjét és irányítót nevelt, aki az ő tradíciói szellemében dolgozik kartársai összeségéért.

Ezután *dr. Havas Nándor* fejezte ki a kartársak fájdalmát és a testület nevében vett búcsút az öreg, elfáradt kartárstól. Az énekar gyászéneke között kísérte ki a nagy tömeg a koporsót örök pihenőhelyére, ahol most már pihenni fog örökre! Pihenjen békén — áldás hamvaira!

Lissauer Gyula szerint a verseny oly méretet öltött hogy a kávéháza környékén már 80 fillérért adják a menüt De ez megbosszulja magát, mert ezek a hitelezők pénzt kóltik el. A kormány figyelmét kell erre felhívni.

Bauer György: A legjobb volna, ha megneveznők azokat, akik ingyen adnak kártyát.

Elnök tudomása szerint vannak helyek, ahol azt mondják, hogyha a vendégek kártyát hoznak magukkal, akkor nem fizetnek érte.

Szabó Samu: Aki ingyen adja a kártyát, bevételt nem mutat ki, adót sem fizet. Az ily módon elmaradó bevételt a főváros velünk fizeteti meg. Tehát vagy ezeket kell megadóztatni vagy töröljék el a vigalmi adót.

Dr. Strausz Vilmos indítványozza, hogy újból forduljanak a kamarához.

Elnök kijelenti, hogy az indítvány értelmében fog eljárni. Megjegyzé, hogy az a kártya ügy csak egy kiragadott dolog a sok közül. A bridge-szalónok létezése a mi hibánk, ez ügyben már a legközelebbi napokban intézkedik. A napirendre térve

Elnök köszönetet mond az előjáróságnak és az ipartestület tagjainak azért az imponzáns részvételért, amelyre apósa *Grüneck Gusztáv* úr régi, érdemes kartársunk elhunytá alkalmából tanúsították.

Az előjárósági megilletődve veszi tudomásul elnök szavait és *Grüneck Gusztáv* emléket az ülés jegyzőkönyvében örökíti meg.

Ezután bejelentetett, hogy a legutóbbi ülés óta

Bandl Ferenc, a vendéglős ipartestület alelnöke

Deutsch Ernő és *Láng Ignác* ipartestületi tagok elhunytak.

Az előjárósági bejelentést fájdalommal és részvételen kifejezése mellett veszi tudomásul.

Főtthár: bejelenti, hogy *Fischer Mór* né és *Szöllősy Kálmán* (Klauzál) *Kenedi Ottó* (Térezvárosi társaskör), *Szt. Lukács-fürdő* rt. (Lukácskert), *Fantusz Miklós* (Palatinus) Bp. Lipótvárosi Kaszinó, *Lówy Miksa* és *Schattlesz Lajos* (Thököly), *Salzer Siegfried* (Zürich), *Degovits György* (City) iparendélyt kaptak és a testület tagjai sorába felvették, üzletüket megszüntették és kiléptek: *Földes Armin* (Orient), *Jagoschitz Józsefné* (Szepesti Diák-otthon), *Fleischmann Jakabné* (Magyarország), *dr. Renner Márton* (Büchler).

Lissauer Gyula kéri az elnököt, hogy saját magának tartsa fenn a jogot, hogy kinék adunk ki iparendélyt.

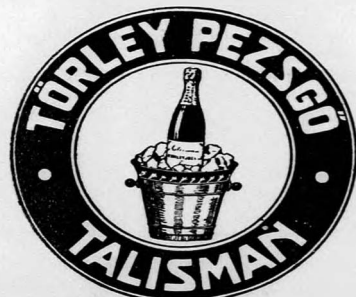
Elnök kijelenti, hogy nincsen elnöki jogkör, amelyet nagyobb rigorozitással kezelne, nagyon halás lesz, ha olyan esetet hoznak tudomására, amely nem jogos.

Lissauer Gyula tudja, hogy régebben hogyan mentek ezek. Semmiféle főtthári intézkedés ne legyen.

Elnök ismerteti, hogy az egyik kifogásolt kávéház minő alapon kapta meg képesítését, felolvassa az illető személyi adatait.

Lissauer, ha egy kávé bal lábbal kel fel, akkor mindjárt elvonják az italmérsési engedélyt. Egyik, a közmultban megszünt kávéházat egy éjjeli üzlet tulajdonosa vett meg. Az ipartestületnek kellene közbelépni, hogy az italmérsési engedélyt ne adják ki.

Elnök: Nálunk minden italmérsési engedély kiadása a kinstárnak több bevételt jelent és így egyéni dolgok nem érvényesülnek. Nincs hatóság, ahol megértést tanúsítanának. A látogatód eltörlése iránt indított mozgalomban az első között voltunk. A béregyeztető bizottságra vonatkozó rendelkezés kiadását novemberre ígérték. De kabinetválság van, kérdés,

IVANCSICS JÁNOS óras és ékszerész

Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, briliánsért, zalogcédluért óriási árakat fizetek. Zalogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

Bajza Sándor és Czrha Gyula

okl. gépészmérnökök. Budapest, V. Falk Miksa u. 32.
Telefon: Aut. 271-47 — Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átalakítások és javítások, tervezések.

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 41-2-43

ARANY is csak akkor érték,
ha van hozzá jó EGÉSZSÉG

Hasznos tudni,

hogy a derős hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ. Szorulásban szenvedőknél, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer természetesen **Igmándi** keserűvíze legjobban beválik.

Az Igmándi víz használati utasítással mindenütt kapható.

hogy ez az ígért beteljesül-e?

Reiner István egyik iparengedély kiadása ügyében szólalt fel.

Steuer Marcell, hogy a kartársak idejekorán tudjanak az őket érdeklő engedélyekről, indítványozza, hogy táblán függesztessék ki. Mint kávé nem kaphat cukrászipari engedélyt, hogyan lehetséges ez fordítva.

Elnök megmagyarázza, hogy a törvényes feltételek beigazolása esetén kávé is kaphat cukrászipari engedélyt.

Lissauer Gyula, miért nem lehet ezt előre megmondani az érdekelteknek. Semmi változást ezen a téren nem látunk. Ami a múltban volt úgy van most is. A legközelebbi előjárásági ülésen az ipartestület adminisztrációja emiatt legyen egy pont felvéve.

Főtthár közbeszól.

Lissauer Gyula: Tessék kiírni, hogy tilos a tagoknak a bejárás!

Elnök: Megtud érteni minden jogos sérelmet, meg is adja a választ. Örvend, ha az ipartestületi tagok feljönnek és érdeklődnek minden dolog iránt. Nem tudja, hogy a kifogásolt engedély kiadott-e vagy nem. Ha meg tudja, hogy a főtthár vagy az adminisztráció egy tag kérdésnek nem tett eleget, levonja a konzekvenciát. Majd rendre utasítja főtthárt, hogy egy taggal szemben ily módot tanúsított.

Lissauer Gyula: Megbántva érzi magát és megfelelő módon fog elégtételt venni. Bejelenti, hogy a nyilvánosság elé fogja vinni az ügyet.

Katona István tudomásul veszi elnök magyarázatát, kívánatos lenne, hogy előre tudomást szerezzünk az ily iparengedélyről.

Tarján Vilmos: Törvényes intézkedés van arra, melyik helyiség kaphat iparengedélyt. Egy közelmúltban tárgyalat ügyben a polgármester intézkedett, a jelen esetben a ker. előjárásági megtehető köteleességét, de nem helyesen, mert előre kellene tudnia, hogy a helyiség megfelelő-e? Ha nem történt meg, akkor ezt utólag megtehetjük.

Gál Arnold: Ezt nincs jogunk megítélni.

Lissauer Gyula: Szokás-e, hogy előre meg tudjuk, hová kéri az iparengedélyt?

Elnök: Igen, de nincs módunk a vizsgálódásra. A Tarján úr által említett eset más volt, mert ott a képesítés hiányzott. A mai előjárásági ülésből kifolyólag kimondja, hogy a jövőben minden olyan esetben ahol a feltételek nincsenek beigazolva, az iparengedély kiadása ellen észrevételt fogunk tenni.

Tarján Vilmos, főtthár és Steuer Marcell hozzászólásai után az előjárásági elnök javaslata értelmében határoz.

Elnök bejelenti, hogy Szautner Ottó min. tanácsost kinevezése alkalmából levélben üdvözölte. Továbbá

Szabó Samu alelnök a budai várban felállította a török-magyar barátság emlékszórárt, mely szeptember 2-án leplezetett le. A leplezésen testületünk elnök képviselte. Örömet és köszönetet fejezi ki Szabó Samu alelnöknek e cselekedetért, mely iparunkra is csak megbecsülést hozhat.

Egkher Ferenc a wieni testvértestület elnöke most ülte ipari működésének 40 éves jubileumát, ez alkalomból őt levélben üdvözöltük.

A jelentések megaláztatással vétettek tudomásul.

Főtthár bemutatja az ipartestületi munkaközvetítő július és augusztus havi munkásságáról szóló jelentést.

Elnök sajnálattal állapítja meg, hogy a nagy áldozatok ellenére a munkaközvetítő ily kevés elhelyezést tudott eszközölni.

Elnök rámutatott a munkanélküliség szinte állandó jelenségére, mely arra készítet, hogy a munkanélküliek téli segélyezésével az idén is foglalkozunk. Minden gáncs és ellenvetés ellenére megindítjuk a gyűjtést és bekapcsolódva a székesfőváros ebédjegyakciójába, ebédjegyeket osztunk ki az arra szorultak között. Természetesen lesznek olyanok, akik pénzbeli segélyre szorulnak, ezek ügyét úgy, mint a múltban Gál alelnök fogja elintézni. Amikor felkéri az összes kartársakat a gyűjtés megindítására, ismételtlen figyelmeztet az újévi ajándékok megváltására.

Az előjárásági elnök felhívását magáévá te-

szí azzal, hogy a felhívás a szaklap minden számában jelenjék meg.

Főtthár felolvassa a m. kir. ker. min. 112.981—1932. sz. rendeletét a munkakönyvi bejegyzés elmulasztása esetén követendő eljárás tárgyában, mely észrevétel nélkül tudomásul vétetett.

Főtthár bemutatja a kereskedelmi és iparkamara átiratát, amelyben a fizetett munkaközvetítő irodák megszüntetése, illetve az e tárgyban megalkotandó nemzetközi egyezmény tárgyában vélemény kérés és az erre adott választ, mit az előjárásági jóváhagyólag vesz tudomásul.

Elnök bejelenti, hogy az ipartestületi tanonciskola 1932—33. évi tanévét megkezdte. Walter Károly főigazgató az iskola igazgatójáról lemondott, az elnökség az igazgatói teendőkkel az iskola eddigi tanárát, Márton József székesfővárosi elemi iskolai igazgatót bízta meg, kinek munkásságától szép eredményeket várhatunk. Az előjárásági a jelentést tudomásul véve, az elnökség intézkedését jóváhagyta.

Az V. ker. előjárásági határozata, mely szerint M. S. ipartestületi tagot tanonca iskolamulasztásáért megbüntette, tudomásul vétetett.

Felolvastatták a székesfővárosi m. kir. államrendőrség leiratát, melyben közli, hogy a m. kir. belügyminiszter úr az igénybevehető zárórámeghosszabbítások számát havonként 8 alkalomban állapította meg, a leveengedélyek iránti kérelmet pedig teljesíthetőnek nem találta. A jelentést tudomásul vétetett.

Elnök a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel emlékezik meg azokról az értékes szolgálókról, amelyeket dr. Zboray Miklós ügyész úr ipartestületünknek éveken át teljesített. Sajnos azonban kedvezőtlen anyagi viszonyaink nem engedik meg, hogy az ügyészi állást díjazzuk, így kénytelenek voltunk e kiadási tételt törölni. Erről dr. Zboray Miklós urat elismerésünk és köszönetünk kifejezése mellett értesítettük azzal, hogy amennyiben anka szükségese felmerül, működését esetenként fogjuk díjazni.

Elnök intézkedését az előjárásági jóváhagyta.

A kereskedelmi és iparkamarának az ipari könyvvezetés tárgyában kelt megkeresését az arra adott válasz felolvasatván, e kérdés felett az előjárásági napirendre tért.

A Fűszerkereskedők Országos Egyesületének a tejkartel elleni aug 20-án tartott nagygyűlésén a testület képviselőjében főtthár vett részt és bejelentette a kávéipar csatlakozását.

Az adófizetés és OTI, valamint MABÍ hátralékok fizetése tárgyában kiadott rendeleteket főtthár ismertette. Tudomásul vétetett.

Elnök közli, hogy egy testületi tag azzal a kéréssel fordult az elnökséghez, hogy nem lehetne-e a kisebb kávék érdekében valamelyik szénkereskedő céggel megállapodást létesíteni, hogy a szükséges tüzelőanyagot lehívásra biztosítsa. Beszerzett információja szerint ily biztosításra bármely nagyobb cég vállalkozik és így ipartestületi eljárásra szükség nincsen.

Bemutatott az Orsz. m. kir. Szinművészeti Akadémia igazgatójának megkeresése, melyben növendékei részére — úgy, mint az előző évben — ingyenes reggeli- és uzsonnakávé kiutalását kéri.

Elnök a megkeresést nyomatékosan ajánlja a tagok figyelmébe és kéri, hogy s súlyos viszonyok ellenére ne zárkozzanak el a kérelem teljesítése előtt.

Elnök felhívja a testület tagjainak figyelmét a „Közlekedés” c. folyóiratra, mely bennünket is érdeklő közlekedési és idegenforgalmi problémákkal foglalkozik.

Az elnöki felhívások a kartársak jóindulatába ajánlatnak.

Elnök jelenti, hogy az 1933. évi járdafoglalási díjak megállapítása tárgyában az elnökség előterjesztéssel fordult a székesfőváros polgármesteréhez, valamint a kerületi előjárásigazhoz, melyben a súlyos viszonyok figyelembevételével és a díjak további mérséklését kérte. Helyesléssel vétetett tudomásul.

Az ülés berekesztése előtt Bauer György emlékeztet arra, hogy hónapokkal ezelőtt határozat hozott, hogy napirend előtti felszólalás nem engedélyezhető, a napirendre fel nem vett tárgyak csak annak letárgyalása után tárgyalhatók. Aki tehát fel akar szólni, várja meg a napirend letárgyalását.

Elnök elismeri, hogy megfellegette a határozatról, a jövőben annak betartására ügyelni fog.

Lissauer Gyula az italmérségi ügyekre vonatkozó adatok közlésére kapott felhívást, megállapította, hogy a pénzügyi összeállításban csak a szeszitalok mennyisége, nem pedig értéke van felvéve.

Hajós Samu bejelenti, hogy italmérségi illetéke kétszeres összegben állapított meg.

Főtthár ismertette az italmérségi illeték vétségének módját.

Takarékoskodhat

ha Kathreiner Kneipp malátakávé valódi Franck kávékészítmővel használ.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentáli, Derby sajt

kávéházakban nélkülözhetetlen

Katona István a tanonciskola megnyitása alkalmából üdvözli Márton igazgató urat, ki nagy agilitással kezeli a dolgokat.

Több felszólalás nem volt, mire elnök az előjárásági ülését berekesztette.

Mit írunk rólunk ?

Rovatvezető: Katona István.

Egyik pesti naplónk cikksorozatban foglalkozik az egyes foglalkozási ágak panaszával és e sorozatban elérkezett a vendéglős szakma egyik képviselőjének szavaihoz is. Tekintettel arra a közeli rokonságra, sőt mondhatni azonosságra, mely bennünket testvérszakkamakkal egybeköt, alábbiakban adjuk közre az elhangzó felszólalást, hiszen annak minden szavát magunk részéről is aláírhatjuk.

A vendéglős beszél:

— Sose fáradjon, Szerkesztő úr, a kérdéssel. Kérdés nélkül is felelek. 25—30 százalékkal meggy rosszabbul, mint a múlt évben. Oka? Az általános gazdasági helyzet, de tudom részletezni is. Nézzem körül ebédidőn a vendéglőben, a legfiatalabb vendég legálább 40 éves. Azelőtt a vendégek zöme fiatalberekéből került ki, a 25—35 évesek ebédelték, vacsoráltak vendéglőben, ma ennek a korosztálynak nincs állása, megélhetése és így a vendéglők vendégállománya egyre fogy. Azután az étkezés ideje is teljesen eltolódott. Azelőtt főlegytől ket-

Magyar Királyi

Osztályországi

főúrusítói kérik,

hogy

mindazok, akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, szíveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni, mert a nyereségyigény csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az előirt 30 fillér költséggel együtt a hűzés előtt kiegyenlített.

Aki azonban bármely oknál fogva a sorsjegyet nem akarja megtartani, küldje azonnal vissza az illetékes helyre, mert az idejében ki nem fizetett sorsjegyek semmi jogot nem biztosítanak, a főúrusítóknak azonban kárt okoznak, ha azokat nem kapják vissza.

Mindenfajta tévstáru legprímabb minőségben

ERIKA Tévstáruugyár

IX. Thaly Kálmán u. 18. Telefon: J. 37-6-24. Budapesti Kávék Aruforgalmi Rt. szállítója.

KISS SANDOR

műszálos

Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz. Vállal kávéházi burtorrendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szakisk. Stambul, Bodó, Elyz kávéházak munkálatait.

Mantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó iparüzem

Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23 Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falképít munkálatait művészi kivitelben végezzük.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—00

Jamlei elsőrangúak!

Kajszi-Barack-ix minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávék Aruforgalmi Rt. Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

tőig ebédelték a vendéglők törzsvendégei, most a hivatalok nagyszépe kettőig van nyitva, egységesítették a munkaidőt és az ebédidő kettőkor kezdődik és tart háromig, félnegyig. A vacsora majdnem teljesen megszűnt. Új étkezérendi divat támadt, az orvosok nem ajánlják, hogy naponta kétszer egyenek húst, este tehát nem mennek vendéglőbe... Azt mondják, hogy az egészségesebb. (És olcsóbb is!) És még egy baj...

Elmaradt vendégünkökből támad nem egy konkurenciánk. Hogy a saját kosztját megkeresse, házi vendéglőt nyit, vesz egy pár biciklistát, ételhordót és legközelebbi ismerőseinek 6 főz. Rezsije nincs, öt nem nyomja a vendéglősök 42-féle adója. Azután körös-körül megszüntek a nagy vállalatok, elbocsátották a tisztviselőket, helyüküres maradt, nemcsak az iroda, hanem a vendéglő asztalánál is. Azelőtt voltak vasárnap délutánjaink, jó ünnepesteink. Most a sport, a kirándulás, a rukzsák elhódította ezeket a vendégeket. De főképpen a fiatalság hiányát érezzük meg. Az ő problémájuk a vendéglősök problémája is. És akár hiszi, akár nem, az emberek leszoknak az evésről. Nemcsak takarékoskásból, hanem divatból, egészségügyi okokból. Egy-egy jó evő már ritkaság. És hova lettek a színház utáni víg társaságok? Most mindenki siet haza délről maradt hideg vacsorára. Hogy mi segíthet? Talán egy igazi, kiadós hossz. Mert nem evés, de hossz közben jön meg az étvágy! (p. á.)

HIVATALOS RÉSZ

A társadalombiztosítási tartozások fizetésére adható kedvezményekről szóló kormányrendelet.

A kormány 4800—1932. M. E. számú rendelete.

A részletfizetési kedvezmény módjai:

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitel-élet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló 1931. évi XXVI. tc. 2. paragrafusában, valamint az 1932. VII. tc.-ben kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A betegségi és baleseti kötelező biztosításról szóló 1927. XXI. tc., továbbá az öregségi, rokkantsági, özvegyességi és árvasági esetére szóló kötelező biztosításról szóló 1928. évi XL. tc. alapján biztosításra kötelezett mindazok a munkaadók, akik az 1931. évi december hó 27. napjától 1932. évi augusztus hó 28-ik napjáig, illetőleg a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél 1932. évi január hó 1. napjától 1932. évi augusztus hó 21-ik napjáig terjedő időre kirótt társadalombiztosítási (betegségi, öregségi biztosítási) járulékokat és e járulékok késedelmi pótlékát legkésőbb folyó évi október hó 11. napjáig befizetik, kérhetik:

- a) az 1931. évi december hó 27. napjáig, illetőleg a Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél 1911. évi december hó 31. napjáig terjedő időre kirótt járulékok után még ki nem egyenlített késedelmi pótlékok elengedését és
- b) az a) pontban megjelölt időre kirótt, még hátralékos társadalombiztosítási (betegségi, öregségi biztosítási) járulékok megfizetésére késedelmi pótlékmentes részletfizetési kedvezmény engedélyezését.

2. §. (1) A részletfizetési kedvezmény időtartama a hátralékos járuléktartozás után járó első részlet befizetésének időpontja szerint alakul.

(2) Az a) munkaadó, aki az 1. §. a) pontjában megjelölt időre kirótt járuléktartozás (1. §.) után az első részlet befizetését megkezdi:

- a) 1932. évi október hó 31-ig 24,
- b) 1932. évi november hó 30-ig 18,
- c) 1932. évi december hó 31-ig 12 és végül
- d) 1933. évi január hó 31-ig 6 havi részletfizetési kedvezményre tart igényt.

(3) Az 1932. évi január hó 1. napja után teljesített befizetéseket elsősorban a folyó évi járulékokra és ezek késedelmi pótlékára kell fordítani. A befizetéseknél ezt meghaladó részét alapszabályszerűen kell elszámolni.

3. §. (1) Bármely részlet fizetésének, illető-

leg bármely fizetési határidőnek az elmulasztása esetében nemcsak a fizetési kedvezmény, hanem a késedelmi pótlékmentesség is hatályát veszíti és tartozást úgy az elengedett, mint a kedvezmény tartama alatt fel nem számított késedelmi pótlékokkal együtt azonnal be kell hajtatni.

(2) A részletek fizetésére halasztás nem adható és a kedvezmény semmilyen címen többé meg nem újítható.

4. §. (1) A részletfizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló kérést az Országos Társadalombiztosító Intézetnek annál a kerületi pénztáránál (kirendeltségénél) kell írásban vagy szóval előterjeszteni, amely a szóbanforgó hátralékokat kirottá, illetőleg nyilvántartja. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézeténél a kérést ennel az intézetnél kell előterjeszteni.

*

A közadók hátralékainak fizetésére adott kedvezményekről.

A hivatalos lap f. évi szeptember 15-iki száma közli az együttesen kezelt közadók hátralékainak fizetésére adandó kedvezményekről szóló kormányrendeletet és végrehajtási utasítást. A rendelet az adóhátralékosoknak az adótartozások könnyebb rendezését teszi lehetővé egyfelől a késedelmi kamatok teljes elengedésével, másfelől pedig az 1931. év végéről fennálló adótartozások részletekre való felosztásával.

A kamatmentes fizetési kedvezmény elnyerését a rendelet minden esetben általánosságban ahhoz a feltételhez köti, hogy az adóhátralékos a folyó évben legalább olyan összeget fizessen be szeptember hó végéig, amely eléri a folyó évre eső adók háromnegyed részét. Például akinek terhére a folyó évre 200 pengő adót vetettek ki, csak akkor részesülhet kedvezményben, ha a folyó évben legalább 150 pengőt fizetett, illetve fog fizetni szeptember végéig.

A rendelet a hátralék összegére való tekintet nélkül teljes kamatmentességet biztosít mindazoknak, akik adótartozásukat ez év október végéig teljes egészében kiegyenlítik. Ezek az adózók még abban a kivételes kedvezményben is részesülnek, hogy az 1932. évi július 1 óta teljesített befizetéseik során felszámított késedelmi kamatokat tőketartozások törlesztésére számolják le.

Az adózók részére a pénzügyi hatóságok által eddig engedélyezett s ezidő szerint is hatályos részletfizetési kedvezmények vagy az ez év végén túl nem terjedő fizetési halasztások esetén az adózók — a fizetési föltételek föltételek pontos betartása esetén — kamatmentesen egyenlíthetik ki tartozásaikat.

A rendelet lehetővé teszi továbbá, hogy azok az adóhátralékosok, akiknek az 1931. évről fennálló tartozása 5000 pengőnél nem nagyobb, hátralékos tartozásukat a folyó adókkal együtt a folyó év október hónapjától kezdődőleg, abban az esetben, ha az 1931. év végén fennállott hátralék a félévi előírást nem haladja túl, tizenkét havi, ha a félévi előírást túlhaladja, 18 havi, ha az egyévi előírást túlhaladja, 30 havi kamatmentes részletekben törleszthessék.

Mindazok az adóhátralékosok, akik kamatmentes részletfizetési kedvezményre igényt tartanak, ha az 1931. év végén fennállott tartozásuk az 500 pengőnél nem haladja túl, kérelmüket az illetékes községi előjárásúgnál illetőleg városi adóhivatalnál, illetékméntesen terjeszthetik elő, ha az 500 pengőnél nagyobb, de az 5000 pengőt túl nem haladó hátralékosok pedig szabályszerűen felbélyegzett kérelmeikkel a községi előjárásúgnál, illetve városi adóhivatal útján az illetékes pénzügyigazgatóság-hoz fordulhatnak. Azoknak az adózóknak, akiknek az 5000 pengőt meghaladja, kamatmentes, illetőleg 6 százalékos kedvezményes kamattal részletfizetési kedvezményt csak a pénzügyminiszter engedélyezhet.

A fizetési kedvezményben részesült adózóknak fontos érdeke fűződik ahhoz, hogy a rendelet alapján kapott kamatmentes részletfizetési kedvezmény feltételeit pontosan betartsák, mert a részlet fizetésére halasztás nem adható és a kamatmentes kedvezmény semmilyen címen meg nem újítható. A fizetési határidő elmulasztása esetében a kedvezmény hatályát veszíti és a tartozást a kedvezmény tartama alatt föl nem számított késedelmi kamatokkal együtt azonnal behajtatják.

A m. kir. állami rendőrség budapesti főkapitánysága.

1640—fk. eln. eng. 1932.

Tárgy: A Budapesti Kávésok Ipartestületének kérelmére zenezáróra meghosszabbítás és leve engedély ügyében.

Végzés.

A m. kir. belügyminiszter úr f. év augusztus hó 26-án kelt 124.834/1932. IX-b. sz. rendeletével felhatalmazta a főkapitányságot, hogy azon kávéházak részére, amelyek rendészeti szempontból kifogás alá nem esnek, a dézsi ötven havi 8 zenezárórameghosszabbítást jövvőben havi 8 zenezárórameghosszabbítást adhasson éjjelután 3 óráig szóló érvénnyel.

Ezzel egyidejűleg az ipartestületnek a zárórameghosszabbítási (engedélyezési) díjak csökkentése, valamint a vendéglő záróra után leveles kiszolgálhatósága iránti kérését elutasította.

Erről a Budapesti Kávésok Ipartestületének elnökségét (VIII., József krt. 38.) értesítem. Budapest, 1932 szeptember 16-án.

A főkapitányi rendeletből:

Kalmár, r. tanácsos az elnöki ügyoszt. vezetője.

A német kézművesipar gazdaságpolitikai követelése

A német kézművesipar birodalmi szövetsége, mint a német kézművesiparosság legfőbb érdekképviselete, egybefoglalta a német kézművesiparosság gazdaságpolitikai követeléseit. A szövetség rámutat arra, hogy a német népek egyenlőlead része éi a kézművesiparból. Az iskolázott kézművesiparosok munkájának jelentősége és értéke annál jobban emelkedik, minél inkább bebizonyosodik az emberi erőt kizáró gépek túlzott igénybevétele nék szociális és gazdasági helytelensége. A német kézművesipar első követelménye, szemben a háború utáni idők túlzásba vitt állami beavatkozásával, a magángazdasági rendszer fenntartása. A szocializációs #örékvéssel szemben újra kell rendezni az állam és magángazdaság viszonyát. A túlzásba vitt tőke- és termelési koncentrációval szemben támogatni kell az árutermelés és elosztás egészségese decentralizációját. Ugy az államnak, mint a gazdasági életnek kötelessége megakadályoznia a termelésnek és termelő eszközöknek kevés kézbe való koncentrálódását. A mai világgazdasági helyzetben a német nemzetnek oly vá-m- és kereskedelmi politikát kell folytatnia, amely függetleníti a külföldtől az országot és a német mezőgazdaság és a kézművesipar fokozottabb igénybevételeivel biztosítja a belföldi szükségletek ellátását. A törvényhozás, jogszolgáltatás és közigazgatás biztosítja a becsületes munka, a Treu und Glauben feltétlen érvényesülését. Életszükséglete a német közzgazdaságnak a valuta biztosítása és egy egészséges hitelpolitika, amely lehetővé teszi a kispolgári osztály, így a kézművesipar boldogulását. Le kell építeni a kar-telek és trósztok mindenható uralmát, erőlyes intézkedéseket követel a német szövetség a kontarkodás megfékezésére. Kívánja, hogy a mai túlméretezett szociális biztosítás mértékét a gazdasági élet teljesítőképessége arányában állapítsák meg. Lehetővé kell tenni a tőkeképződés folyamatát. Alapvető alkotmány és közigazgatási reformra van szükség, amely a mai túlméretezett centralizmus mellőzésével egy olcsóbb és egyszerűbb kormányzási rendszert létesít, amelyben a gazdasági önkormányzat megfelelően érvényesül és a melyben a kézművesipari osztály önkormányzatát úgy a gazdasági, mint a szociális téren teljes mértékben biztosítani kell. Minden önálló kézművesiparost kötelezni kell, hogy tagja legyen szakmai szervezetének és a kötelező kézművesipari önkormányzati szervezetek mellett támogatni kell a kézművesipar szabad szervezkedését, úgy az érdekképvise-

Kávéházi fűtés, csatornázás, melegvíz, légszesz berendezések készítője
Both Adám
Bpest, VII. Dob u. 87. Tel.: J. 42-4-94
Készítette: Simpon kávéház, Britania szálló, Vadászúrt szálló, Bucsinzky kávéház munkálatait.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja
Pecsek István műasztalos
faipari vállalata
Budapest, IX, Lilliom u. 52. Tel.: J. 43-8-34

Hattyu gőzmosó és felhőnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzemé, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási rendszer

Watterich Adolf műlakatos, Budapest, II Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
Alapítva 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terraszcsok készítése felállítás, napellenzők, rollók stb.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

leti, mint a szövetségi és biztosítási intézmények fejlesztésében. Végül hangsúlyozza a szövetség, hogy a kézművesiparosság egységes akaratának erőteljes érvényesíthetése érdekében intézményesen biztosítani kell a kötelező és a szabad érdekképviselet közötti együttműködést és munkaközösséget. (M. I.)

HÍREK

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Oktober 5-ig megfizetendő a harmadik negyedévi házbér harmadik részlete.

Oktober 6-ig megfizetendő a nem általánosan és nem zenés kávéházak vígalmi adója.

Oktober 10-ig tartoznak az adóközfösség tagjai az október havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Oktober 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközfösségnek.

Oktober 20-ig befizetendő az általánosan és zenés kávéházak vígalmi adója.

Oktober 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és rokkantellátási adó.

Esedékes a ruházati szerződések megkötése.

Megindul a gyűjtés a munkanélküli kávéházi alkalmazottak javára. A járulékok hetenként beküldendő az ipartestület irodájába.

Szüreti hét Tokajban. Lázár Miklós országgyűlési képviselő kezdeményezésére f. é. október havában Tokaji Szüreti Hetet rendeznek. Az ünnepség kimagasló pontja október 16-án (vasárnap) lesz, ahol Tokajban lesznek a szüreti ünnepségek megtartva. Ez ünnepségre ipartestületünk is kapott meghívót, melyet az elnökség el is fogadott. Kívánatos lenne, ha ezen az ünnepélyen ipartestületünk is megfelelően képviselve lenne. A kirándulás autón történne, indulás a kora reggeli órákban, visszautazás még aznap este lenne. — Felkérjük a kartársakat, hogy a kirándulásban vegyenek részt és részvételüket jelensék be az ipartestület irodájában.

A Színváltási Akadémia igazgatója ez évben is felkérte ipartestületünk tagjait, hogy szegénysorsú növendékei részére ingyenes reggeli vagy uzsonnakávé adagokat utaljanak ki. Azt hisszük, — mint már annyi év óta — ez a kérelem kartársaink körében meghallgatást nyer és nem fognak elzárkózni a nemzeti kultúra kezdő munkásainak támogatása előtt.

Vajna tanácsnok novemberben nyugalomba vonul. A legutóbbi tanácsnoki választásoknál a főváros törvényhatósági tagjainak egy része Vajna Ede közlelmzési tanácsnok helyét mással akarta betölteni tekintettel arra, hogy az érdemes tanácsnok teljes nyugdíj jogosultságához szükséges szolgálati ideje már betelt. Akkor azonban eltekintettek ettől s meghosszabbították szolgálatát azzal, hogy az új nagyvásárcsarnok építkezésénél az ő irányító ereje nélkülözhetetlen. Megállapodtak azonban abban, hogy mielőtt a nagyvásárcsarnok elkészül, nem akadályozzák meg többé, hogy Vajna Ede közlelmzési tanácsnok saját kérelmére nyugdíjba mehessen. Az új vásárcsarnok közben elkészült és mint ismeretes, október első napjaiban meg is nyitják. Ezzel az után befejezettek tekintik Vajna Ede nyugalmi vonulását, amely, mint értesülünk, november 1-én következik be. Városi házi körökben úgy tudják, hogy a polgármester Vajna Ede utódjává a közlelmzési osztály élére Dr. Guth Ferenc tanácsnokot a II-ik kerületi előjáróság vezetőjét jelöli ki, aki eddig is sokat foglalkozott közlelmzési és piaci kérdésekkel és a kerületben lévő piacokat mintaszerű rendben tartotta. (M. E. U.)

A szállodásipar anyagi segítséget kér a kormánytól és a fővárostól. A budapesti szállodatulajdonosok idegenforgalmi szervezete Németh Aladár elnöklésével ülést tartott, amelyen a szállodásipar válságos helyzetével foglalkoztak. Utaltak az értekezleten arra, hogy a gazdasági válság következtében más országok szállodásipara, így többek között a hatalmas svájci szállodásipar is válságba jutott, de ott a kormány sietett az ipar megmentésére. Nálunk is a kormányt kell felkérni megfelelő intervencióra, amíg nem késő. A szállodásipart tökéletesen újjá kell szervezni. Nemesak a kormány, hanem a főváros is anyagi hitelt kell, hogy adjon a szállodásiparnak. Szükségesnek tartják az ingó jelzáloghitel eltemetett gondolatának életre hívását. Bárony Oszkár, Miklós Elemér, Szvicsényi Zoltán, Bánlaky Géza és még többek hozzászólása után egyhangúlag elhatározták, hogy a szállodásipar megmentésére a kellő lépéseket megteszik.

Az italmérés-i illetékek újabb megállapítása. A m. kir. pénzügyminisztérium f. é. 86.175

—1932. X. sz. rendeletével a kávéházak által fizetendő italmérés-i engedélyilleték tételeit a következőképp állapította meg:

1. osztály	1.530 aranypengő
2. osztály	1.305 aranypengő
3. osztály	1.080 aranypengő
4. osztály	855 aranypengő
5. osztály	675 aranypengő
6. osztály	540 aranypengő
7. osztály	405 aranypengő
8. osztály	270 aranypengő
9. osztály	180 aranypengő
10. osztály	108 aranypengő
11. osztály	63 aranypengő

Ez illetékek eddig 7 osztályba voltak sorolva: 1458, 1044, 630, 414, 207, 99 vagy 63 pengő. Tehát szép eszbenben egy emelés hatottatott végre.

Jön a szikvizadó, a felemelt italmérés-i illeték és a tízszázalékos külön pótdadó. A Magyar Közgazdaság írja: A magyar szőlősgazdák régi kívánsága a borfogyasztási adó eltörlése vagy legalább is mérséklése, ami valóban igen súlyos teher a magyar szőlősgazdálkodás szempontjából. Egyes helyeken a borfogyasztási adó többre megy, mint a bor ára és ez az állami megterhelés nagymértékben akadályozza a bor értékesítését.

A földművelési, belügy- és pénzügyminiszterek már hónapok óta keresik a módját, miként lehetne a borfogyasztási adót csökkenteni és ebben az ügyben a szőlőtermelőkkel egyetértően ki is dolgoztak már egy javaslatot. Elsősorban a belügyminiszter érzi, hogy a jelenlegi állapotot változtatni kell, viszont komoly gondot okoz a városok és községek mai financiai helyzetében tekintélyes adójövedelem pótlása. 1931-ben ugyanis borfogyasztási adóból Budapestben 6, a törvényhatósági városokban csaknem 3, a megyei városokban ugyanennyi, a községekben pedig közel 10 millió pengő folyt be, összesen tehát 22 millió pengő bevételkiesést jelentene a borfogyasztási adó elengedése.

A belügyminiszter tehát az érdekelt szakminisztériumokkal egyetértően, meghallgatva a szőlősgazdák kívánásait, olyan javaslatot dolgoztak ki, amely kompromisszumon épült fel. Elterjedt hírek szerint a kormány ragaszkodik ahhoz, hogy 1933 január 1-től kezdődően a jelenlegi borfogyasztási adót 50 százalékkal mérsékelje. A kieső bevételeket három forrásból akarják pótolni. Elsősorban behoznák a szikvizadót, amelynek tervét egy időben már eljuttatták, felemelnék az italmérés-i illetéket, de mindezeket felül a pótdadó emelése is elkerülhetetlen. Hogy pedig itt aránytalan megterhelések ne történjenek, minden községben egyformán 10 százalékkal emelnék fel a pótdadót és ezt a 10 százalékos többletet külön alapként kezelnék, amelyből a régi mértékben kapnának hozzájárulást a borfogyasztási adóbevétel hiányok pótlására a községek.

A kereskedelmiügyi minisztériumban elkészült az IPOK, valamint az ipartestületi reformról szóló 1932. évi VIII. tc. II. végrehajtási utasítása. A kereskedelmiügyi minisztérium a napokban megküldötte az ország összes kamaráinak az új végrehajtási utasítást, melyben a felmerült kérelmek honorálására a minisztérium az ipartestületeknél az egész vonalon titkos választást statuált. Igen érdekes a végrehajtási utasítás rendelkezése az úgynevezett ipartestületi székre vonatkozólag. A végrehajtási utasítás a kamarák le fogják tárgyalni és utána a kamarák véleményével együtt fogja október hó közepén az országos ipartanács letárgyalni.

Kétszázötvenhat kartel van Magyarországon. Magyarországon területén a legújabb kimutatás szerint 256 kartel működik. Ebből 71 nemzetközileg vonatkozó, 25 exportkartel, 160 pedig kizárólag belföldön működő kartelra oszlik. A magyar vállalatok közt létrejött 185 kartelből 90 kvótális és árkartel, 30 csupán árkartel, amely versenytitlimi kikötést vagy üzembeszűntetést tartalmaz. Azonkívül van 10 különféle kisebb jelentőségű, többnyire helyi kartel. A magyar megállapodás (kartel) iparágak szerint ekként oszlik meg: nehéz ipar 35, építkezési anyag 18, papíripar 6, textilipar 13, élelmiszeripar 18, gumiipar 3, bőripar 3, üvegipar 2, villamosszolgáltatás 13, végül 7 másféle iparág.

Harminchárom milliót fizet egyenesadóban az ipar és kereskedelem. A pénzügyminiszter legutóbb jelentést tett az országgyűlésnek az 1929—31. évi adóstatistikáról, mely az egyes foglalkozási ágak 1931. évi állami egyenesadótérhet is összesűrítve mutatja ki a következőképpen: A tizenegyféle állami egyenesadó terhe az 1931. évben összesen 270 millió pengőt tett ki, mely összegből a házbirtokosok 120 millió, a földbirtokosok 59 millió, a köz- és magánalkalmazottak 54 millió, a földszonbérletlők 4 millió és egyéb ipari és kereskedelmi keresetek 33 millió pengőt viseltek. A közterhek teljes összege az 1931. évben 1129 millió

pengő volt, mely összegben a forgalmi és fogyasztási adók, illetékek, vámok, jövedékek és a társadalombiztosítási járulékok is benne foglaltatnak.

A kodifikálás alatt álló új váltótörvény bevezeteli Magyarországon a magánóvások rendszert. Az utóbbi esztendőekben a váltókat bemutató pénzintézeteknek jelentékeny költséget okoznak a váltóóvások bélyegköltsége és közjegyzői díja. A Töbe ezért azzal a kérelemmel fordult az igazságügyi kormányhoz, hogy a készülő új váltótörvény könnyebbítéseket hozzon az óvások kérdésében és csökkentse az óvatolás költségeit. Hír szerint a törvényelőkészítő osztály magáévé tette az előterjesztését és a készülő törvény be fogja vezetni a magánóvatolást.

Szorulásban szenvedőknél, az „Igmándi“ víz válik be legjobban.

Rossz gazdasági viszonyok mellett mindig több emeber vesz részt az osztályorsjátékban! Miért? Erre igazán könnyű a magyarázat. Egyszerre nagy összeget keresni ma csak nyereségy által lehet! Nyerni pedig csak az nyerhet, akinek sorsjegye van! Köztudomású, hogy a m. kir. osztályorsjáték nyereséi esélyei páratlanok. Kisérelje meg Ön is! Rendeljen egy sorsjegyet bármelyik elárulótól, fizetni van ideje a húzás előtt.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest, Dob u. 107.) rézárú és ónozó vállalat elsőrangú fagyaltgépeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különösen utalunk a legürdetésére jelen lapszámunkban.

„Hattyú“ Gözmosó- és fehéreműködő vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Iványesics János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9. ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltnék.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíve figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Kronemer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás uca 44. Telefon 41—2—43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványberendezését szállította eddig, miérrt is nagyon melegen ajánlhatjuk.

A kávé kartársak figyelmébe ajánljuk Láng Tibor, Népszínház uca 45. rádiólaboratóriumát. A legmegbízhatóbb cégek egyike a fővárosban.

Express kész réteslapok. Ezúton is felhívjuk kartársaink figyelmét erre a rövid idő alatt úgy a bel-, mint a külföldön rendkívül népszerűvé vált cikkre. Úgy a vendéglő, mint a kávéházi üzemben munkában, időben igen nagy megtakarítást jelent, ha a réteskészítéshez a kész réteslapokat használják. Nem kell most már nagy mennyiségben előre elkészíteni a rétest, mert a réteslapokat 2 perc alatt megtöltjük, 8 perc alatt megsütjük s így 10 perc alatt az asztalon lehet a rétes. Így tehát mindig a kereslet szerinti mennyiségben készül a rétes, míg a megmaradt rétes lapok hűvös helyen a használati utasításnak megfelelően napokig tárolhatók. Minőségben az Express kész réteslap vetekedik a legkiválóbb házi rétes-tájával. Legjobb bizonyíték erre a sok elismerő levél klinikák, kávéházak, szanatóriumok, penziók, éttermek stb. részéről.

FAGYALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron Reisz Sándor rézárú- és ónozó vállalat Budapest, VII., Dob u. 107. Telefon: 432—27.

Láng Tibor

rádiólaboratóriuma.
Vállal átalakítást, javítást.
Olcsó gramofon erősítők.
Népszínház uca 45. Telefon: 4-35-48.

FRANÇOIS
PEZSGŐ

Crémant Rosé
Transylvania sec

Ipari közigazgatás

A pincemesteri tevékenység nem kereskedelmi avagy műszaki természetű tevékenység, hanem az az iparossegéd munkakörét öleli fel. Ekként a pincemester szolgálata nem esik az 1910—1920. M. E. számú rendelet alá (K. I. 1921—1930. VI. 23. Tóth. — Magyar Törvénykezés.)

Munkásbiztosítási határozatok. Az eredeti adós üzemének hosszabb időn át való szünetelése rendszerint kizárja az üzemazonosságot különösen akkor, amikor csupán az üzemi hely és az üzemág azonossága azok az egyedüli tényezők, melyek az üzemelő és üzemutód egyébként egymástól teljesen független üzemei közt összefüggésre látszanak mutatni. Ezek a tényezők azonban magukban véve az üzemek azonosságának megállapítására nem elegendők (M. F. B. II. 1881—1931. szám). Az alkalmazott elkésett bejelentése esetén a munkaadó a bejelentés előtt megnyílt segélyezési igényből eredő segélyekért akkor is felelős, ha alkalmazottja a segélyezésre a passzív tagság jogcímén is igényjogosult volt. (M. F. B. II. 1126—1929. sz.) Fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóan kimondott elsőbírói ítélet alapján az Intézet által kifizetett táppénzt a tag nyilván jóhiszeműen vette fel s így annak visszafizetésére nem kötelezhető (M. F. B. I. 2262—1928. szám. — Magyar Törvénykezés).

A művezetőnek nem jár végkielégítés (K. II. 2213—1930., 1932. V. Tóth. — Magyar Törvénykezés).

Rendszeres ajándékozás tárgyává nem tehetők oly cikkek, amelyek egy egész foglalkozási ág megélhetési forrásaként szolgálnak, mivel az ily eljárás azt a burkolt üzleti célt szolgálja, hogy más vállalatoktól elvonja a vevőket.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő zsüri és versenybíróóságok legutóbbi joggyakorlata:

Az ajándékozás mértéke: A szegényebb néposztály számára csaknem közzükségi cikkeknél tekintendő áruhoz nem szabad ajándékot adni, amely a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett a szegényebb vásárlókörzés gyermekei részére mint játékszer, tényleges értéket jelent (léggömb, gyöngyör stb.) vagy háztartási cikként használható. Az ilyen ajándékozás, amelynek célja kétségkívül a versenytárs vevőinek elesébitása, emellett alkalmas a versenytárs árkalkulációjának káros megítélésére, a jogos üzleti haszon mértékének félreismerésére, a versenytárs iránti bizalom megrendítésére s annak a hitnek a felkeltésére, hogy a versenytárs, aki hasonló ajándékot nem ad, a vevőkörzés rovására gazdagodik. A szokásos figyelmességet meghaladó, az áru értékével arányban nem álló állandó ajándékozás az üzleti tisztességbe s a jóerkölcsökbe ütköző cselekmény.

Az üzleti ajándékozáskérdésében a Ligue Internationale Contre La Concurrence Illoyale az e tárgyban legközelebb egybehívandó nemzetközi kongresszusának egybehívása előtt körkérdeésben fordul az egyes nemzetek kamaráihoz és iparjogvédelmi egyesületeihez, hogy bíróságaik idevonatkozó joggyakorlatáról, úgyszintén az érdekelteknek e kérdésben megnyilatkozó közhangulatáról tájékozódást nyújtsanak. A pesti kereskedelmi és iparkamara terjedelmes jelentésben részletesen beszámolt a zsüri, a választott bíróságok és az ezzel teljesen egybehangzó rendes bírósági döntésekről. A Liga a terjedelmes jelentést különnyomatban, teljes egészében megküldötte tagjainak, külön felhívva a tagok figyelmét a magyar joggyakorlat ama vezető gondolatára, amely ajándékok osztogatása helyett az áruk árának megfelelő leszállításában látja az egészséges üzletvitelt.

Idegen tanoncok vizsgáztatásáért díj nem szedhető. Sok kellemetlenség származott abból, hogy egyes ipartestületek díjakat szedtek olyan tanoncok segédvizsgáztatásáért, amely tanonc munkaadójára illetékes ipartestületben a tanonc szakmájában segédvizsgáló bizottság nem működik. Ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetése céljából a pesti kereskedelmi és iparkamara felírt a kereskedelemügyi miniszterhez, aki a kamara felter-

jesztését magáévá téve 125.760. XI. 1932. számú rendeletében kimondotta, hogy a segédi vizsgára jeletkező más közszolgálati tanoncoktól a díjak szedése szabálytalan, mert a segédi vizsgálatért díj vagy költség felszámításának helye nincsen. Kimondotta ezzel kapcsolatban a kereskedelemügyi miniszter azt is, hogy a segédlevél kiállításának, valamint ezért díj szedésének joga is azt az iparhatóságot, illetőleg ipartestületet illeti meg, amely a tanoncra nézve az egyéb hatósági teendőket is végzi.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZ R.-T.

BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3.

a m. kir. osztálysorsjáték főarúsítói.

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000 PENGŐ
nyereményhúzás
október hó 20-án és 22-én.

Az I. oszt. sorsjegy árak:

Égész sorsjegy: P 24.—	Fél sorsjegy: P 12.—	Negyed sorsjegy: P 6.—
----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Ajánlunk

málnaszörpöt

I. minőségben 1.95 P
II. minőségben 1.75 P

árban. A málnaszörp garancián utóprés mentes succusból készült, 65%-os cukortartalommal.

Nagyobb vételnél árengedményt adunk.

Ne használjon üzletében olcsó silány minőségű málnaszörpöt!

Budapesti Kávésok
Áruforgalmi R.-T.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbillar ucca 31
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapítva 1824.

Budapesti Közponfi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII. Rottenbillar ucca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréselnek szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest. I. Márvány u. 44. Telefon 544—16.

MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR
HÖGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Göztl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkivalóbb sörkülönlegesség Szent István
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
Friss sütemények és sörstangli különlegességek. Előkelő szállodák és éttermek állandó szállítója.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROSI ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART I. SZÁM.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize